



MILLS AS AVD DRAMMEN
Holmestrandsv. 72
3036 DRAMMEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Anette Strømme, 22003654

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til produksjon av pålegg, majones- og oljebaserte salater for Mills AS avdeling Drammen ved Holmestrandveien 72 i Drammen kommune

Statsforvalteren i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Mills AS avdeling Drammen, og gir tillatelse etter forurensningsloven til produksjon av pålegg, majones- og oljebaserte salater ved Holmestrandveien 72 i Drammen kommune.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 169 100-, for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til søknad om tillatelse fra Mills AS avdeling Drammen mottatt 11.3.2020, tilleggsinformasjon mottatt 21.12.2020, oppdaterte søknadstall datert 30.4.2021 og sakens øvrige dokumenter.

Bakgrunn

Mills AS avdeling Drammen (heretter Mills Drammen) har som oppfølging av tilsyn ved deres anlegg ved Holmestrandsv. 72 den 21.10.2015, søkt Statsforvalteren om endret tillatelse etter forurensningsloven. Dagens tillatelse er datert 6.11.1986, med endringer av 7.8.1989, og vi ser det derfor behov for en revidering av hele tillatelsen slik at den kommer i overensstemmelse med den faktiske produksjonen og dagens krav til denne type virksomhet. Dagens tillatelse angir en tillatt produksjonsramme på inntil 60 tonn/dag og 10 000 tonn/år.

Søknad

Mills Drammen er en næringsmiddelvirksomhet som produserer pålegg, majones- og oljebaserte salater. Virksomheten søker om å øke produksjonsvolumet samt øke utslippsmengder til kommunalt avløpsnett. Mills Drammen søker om å produsere inntil 140 tonn/dag og 14 000 tonn/år. Dette utgjør



en økning på 133 % for daglig produksjon og 40 % for årsproduksjon i forhold til produksjonsrammer i tillatelsen fra 1986.

Mills Drammen søker om å øke utslippsmengdene til kommunalt spillvannsnett som går til Solumstrand avløpsrenseanlegg med utslipp til Drammensfjorden.

Det foreligger ingen påslippavtale med Drammen kommune.

Prosessavløpsvannet går til eget biologisk renselanlegg før påslipp til kommunalt avløpsnett og Solumstrand avløpsrenseanlegg. Rensegraden for renselanlegget ved Mills Drammen styres av mengde prosessavløpsvann og den biologiske prosessen (biologisk rensesårn).

Utslippskomponenter ved påslipp til kommunalt avløpsanlegg angitt i søknad er KOF, BOF, fosfor (Tot-P) og fett. Det søkes om påslipp av 6 000 kg/uke for KOF, med variasjon på 200 -1 600 kg/dag i løpet av uken, og totalt 160 tonn/år. For BOF søkes det om 4 300 kg/uke, med variasjon på 140 - 1 200 kg/dag i løpet av uken, og totalt 103 tonn/år. For Tot-P søkes det om 25 kg/uke, med en variasjon på 1-7 kg/dag i løpet av uken, og maks 1 tonn/år. For fett søkes det om 200 mg/l. pH-intervall 5,5-10.

Omsøkte påslippmengder til kommunalt avløpsanlegg utgjør 100 % økning i maksutslipp for fosfor og KOF kg/dag, 240 % økning i mengde BOF maksutslipp kg/dag og 33 % økning i konsentrasjonsmengder (mg/l) for fett i forhold til utslippsvilkår i dagens tillatelse.

Søknaden opplyser at området er regulert til formålet ved reguleringsplan for Leirelva industriområde, vedtatt 21.10.1987.

Høring

Statsforvalteren har sendt søknaden på høring til berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, samt andre som kan bli særlig berørt. Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider, samt offentlig kunngjort i Drammens Tidende.

Vi har mottatt høringsuttalelse fra Drammen kommune. Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsen.

Drammen kommune

Solumstrand renselanlegg har en begrenset restkapasitet til å behandle ytterligere mengder avløp, noe kommunen antar behov for i tiden som kommer, både mht. annen næringsmiddelindustri og ny bolig-/næringsbebyggelse. I tillegg er det betydelige fluktuasjoner i avløpsmengde, noe som resulterer i at renseresultatene varierer mye ved Solumstrand, og at det i korte perioder kan være høye konsentrasjoner ift. grenseverdier i utslippstillatelsen. Kommunen påpeker at følgende er viktig;

- Nye enkeltpåslipp kan ikke alene legge for stort beslag på restkapasiteten ved Solumstrand.
- Påslipp med avløpsvann med høye konsentrasjoner av organisk materiale og fosfor må fordrøyes, for å unngå enkeltperioder hvor avløpsanlegget ikke klarer å håndtere påslippet.
- Maksimalverdien gis som døgnverdier.

I søknaden bes det om tillatelse til årlig påslipp av BOF og KOF til renselanlegget som er nesten 3 ganger høyere enn dagens påslipp (maksverdi), og påslipp av fosfor som er 67 % høyere enn dagens



påslipp (maksverdi). Kommunens vurdering er at en slik tillatelse vil bety at påslippet fra Mills kan bruke opp det meste av restkapasiteten ved Solumstrand, og derfor kunne gi begrensninger for andre nye påslipp fra industri og bolig-/befolkningsvekst. Det må derfor finne sted en fordrøying av avløpsvannet hos Mills, for å unngå støtvide påslipp til kommunalt nett. Drammen kommune anmoder om påslipp til det kommunale nettet nattetid.

I søknaden bes det videre om at maksverdiene gis som ukesverdier istedenfor som døgnverdier. Dette er ikke å anbefale sett fra Drammen kommunes side. Dette vil gi økt rom for «støtvide» påslipp til Solumstrand, for eksempel knyttet til enkelte produksjonslinjer på fabrikken. Dette kan igjen føre til at renseanlegget på Solumstrand ved disse episodene ikke klarer å oppnå kravene i renseanleggets utslippstillatelse. Kommunen vil derfor be om at det i ny utslippstillatelse settes vilkår som ikke overstiger utslippsverdier de siste 3 år, slik de er gjengitt i høringsbrevet oversendt oss. Kommunen har ingen merknader til at produksjonen økes, gitt at dette ikke resulterer i økte påslipp.

Virksomhetens kommentarer til høringsuttalelsen:

«Mills Drammen produserer største andelen av sine produkter med kort holdbarhet. Dette innebærer kort planleggingshorisont for produksjon, og store svingninger i produksjonsvolumet fra dag til dag, samt de ulike perioder i året. Dette betyr at Mills Drammen er avhengig av å kunne levere ett varierende volum til alle de store kjeder innenfor 24 timer på mer enn 70 produktvarianter. Dette betyr videre at produksjonsvolumene vil variere fra dag til dag, fra lav til høysesong, og medfører at utslipp vil flukturere avhengig av produksjonsvolum og type produkt som produseres. Mills Drammen har ikke anledning til å endre dette da dette er retningslinjer som ligger fastlagt i norsk standard STAND001.

Siden produksjonsvolumene varierer, vil dette også gi en viss variasjon i utslippsmengder fra dag til dag. Det er årsaken til at det søkes om ukeverdier istedenfor døgnverdier. Det er likevel oppgitt minimum og maksimumsverdier per døgn i søknad om utslippstillatelse. Vi vil også presisere at dagens rammetillatelse av daglige utslipp av KOF overstiger den nye omsøkte akkumulerte ukeverdi, og vil fremover ligge lavere enn dagens akkumulerte rammetillatelse både innenfor uke og år. Mills Drammen gjennomfører en utvidelse av fabrikken med 7000 m². Disse planene er utarbeidet i tett samarbeid med Drammen kommune.

I forhold til vurderingen fra Drammen kommune om at Mills Drammen sine påslipp vil bruke opp det meste av restkapasiteten ved det kommunale renseanlegget, Solumstrand, er Mills Drammen sin kommentar at de hadde en oppfatning av at deres påslippsmengder og innhold ikke var problematisk for det kommunale avløpsrenseanlegget, med bakgrunn i gjennomført testperiode i samarbeid med Drammen kommune i 2017-2019.

Tiltak ved Mills Drammen

For å motvirke økningen i utslipp og unngå støtvide enkeltbelastninger på Solumstrand Renseanlegg vil Mills Drammen starte med fordrøying av avløpsvannet ved bruk av balansebasseng. Mills Drammen vil investere i prosessutstyr, og endre driften ved Mills sitt interne renseanlegg som vil medføre at Mills Drammen vil kunne fordrøye ca. 60 m³ med avløpsvann. Dette vil forbedre både dagens og fremtidig situasjon, og forhindre den støtvide merbelastningen. Dette vil kunne slippes på det kommunale nettet om natten, i tidsrommet mellom kl. 22:00-06:00. Gjennomsnittlig utslippsmengde avløpsvann per døgn i 2020 var ca. 120 m³. Det vil si at Mills vil kunne fordrøye i snitt ca. 50 % av vår belastning på dagtid.



Mills Drammen opplyser at utslippsverdiene i ny utslippssøknad er basert på faktiske tall fra 2015 samt resultat av økte produksjonsvolum. Årsak til differanse i omsøkte utslippsverdier per år sammenlignet med dagens verdier forklares med at de utarbeidet søknaden våren 2016, og med utgangspunkt i tall fra årsrapport med målinger fra 2015. De hadde for 2015, 200 tonn KOF, og 0,95 tonn fosfor i løpet av året, og et produksjonsvolum tett oppunder grensen for gjeldende tillatelse (9990 tonn). De estimerte da med at KOF ville øke med ca. 25 %, mens fosfor ville ha en mindre økning, så derav omsøkte verdier på 250 tonn KOF og 1 tonn fosfor per år. I 2015 rapporterte de kun tall på KOF, ikke BOF siden vi ikke hadde analysemetode for dette. Så tallet for BOF ble regnet ut som et forholdstall ift. mengde KOF.

Mills har de siste 3 år hatt en forbedring når det gjelder reduksjon i utslipp. Mills Drammen har hatt stort fokus på svinn i produksjonen, og forbedrede interne prosesser og rutiner gir mindre organisk stoff i avløp. Basert på disse interne prosessene, driftsforbedringer, og snitt produksjonsvolum de 3 siste år ser vi at vi kan justere ned de omsøkte verdier per år. De justerer derfor omsøkte verdier per år ned til fra 250 til 160 tonn KOF og 180 til 103 tonn BOF da dette vil være i tråd med dagens utslippsmengde og den omsøkte volumøkningen.

Mills presiserer at i reviderte omsøkte verdi vil totalutslipp av KOF per år ligge lavere enn gjeldene tillatelse på 800 kg/dag, noe som akkumulert gir 200 tonn per år ved 250 produksjonsdager. Mills uttrykker et ønske om bedre rensing i kommunalt avløpsanlegg, og dette er noe de kan gå i dialog med kommunen om.»

Statsforvalterens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis og fastsetter vilkårene etter forurensningslovens § 16, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Det er virkningene av den omsøkte virksomheten på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom virksomheten senere ønsker å flytte virksomheten må det derfor søkes på nytt for den nye lokaliseringen.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16.

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for næringsmiddelindustri, jf. rundskriv T-3/12 punkt 2.1.



Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

IED Food, Drink and Milk Industries (FDM)

EUs Industriutslippsdirektiv (IED) er implementert i norsk rett gjennom forurensningsforskriften kapittel 36. Virksomheter som omfattes skal reguleres med utgangspunkt i hva som anses for å være de beste tilgjengelige teknikker (BAT). Vedtatte BAT-konklusjoner for næringsmiddel gjelder for virksomheter som behandler og bearbeider animalske og/eller vegetabiliske råstoffer med sikte på fremstilling av næringsmidler eller fôr, og som har over en angitt produksjonskapasitet jf. forurensningsforskriften kap. 36 vedlegg I punkt 6.4 b) og c). BAT-konklusjoner for Food, Drink and Milk Industries (BAT-FDM) med tilhørende BAT-AEL utslippsverdier for direkte utslipp til resipient er gjeldende for virksomheter med påslipp til kommunalt avløpsanlegg, fordi resipienten skal ivaretas på en like god måte enten utslippet går direkte fra virksomheten eller via kommunalt avløpsanlegg.

Mills Drammen er ikke omfattet av IED etter forurensningsforskriften kap. 36 vedlegg I punkt 6.4 b) iii). Produksjonskapasiteten basert på animalske og vegetabiliske råstoffer både i sammensatte og usammensatte produkter er under grensen på 169,5 tonn/dag, når andel animalsk råvare er 5,8 %. Dette er beregnet etter formelen $[300 - (22,5 \times A)]$, hvor «A» er 5,8 % andel animalske råvarer av ferdigproduktproduksjonskapasiteten, angitt i forurensningsforskriften kap. 36 vedlegg I punkt 6.4 b) iii).

Statsforvalteren som statlig forurensningsmyndighet for næringsmiddelindustri skal sikre et påslipp som står i forhold til avløpskapasiteten i kommunen, og skal sikre likebehandling av næringsmiddelindustri uavhengig av hvilken kommune virksomheten er etablert i. En viktig funksjon ved industriutslippsdirektivet, i tillegg til å redusere forurensning, er å ha et grunnlag for like konkurransevilkår. Basert på føringer fra overordnede myndigheter, og gjeldende forvaltningspraksis, mener vi at det er viktig å se hen til BAT-krav til utslipp også for virksomheter som ikke er omfattet av virkeområdet for BAT-FDM, men som har stor produksjon og utslipp av betydning for ytre miljø. Mills Drammen sin produksjonskapasitet er tett opp mot å være omfattet av virkeområdet for BAT-FDM.

Håndtering av prosessvann og utslipp til vann

Mills Drammen oppgir i søknad at prosessvann slippes på kommunalt avløpsnett. Prosessvannet fra produksjonen av pålegg, margarin, olje med mer går til utjevningsbasseng med lufting, resirkuleringsbasseng, biologisk renseanlegg med biotårn og sedimenteringsbasseng før påslipp til kommunalt avløpsnett og Solumstrand avløpsrenseanlegg. Mills Drammen oppgir videre i søknaden at rensegraden for renseanlegget ved virksomheten styres av mengde avløpsvann i tillegg til den biologiske renseprosessen (biologisk renetårn). Gjennomsnittlig avløpsstrøm ut fra anlegget i 2020 var 120 m³/døgn ved produksjon av 93 tonn/dag. Med tilsvarende spesifikt vannforbruk vil en produksjon på 140 tonn medføre en avløpsstrøm på 180 m³/døgn.

Dagens utslipp og omsøkt økning

Dagens produksjon og påslipp til kommunalt avløpsanlegg ved Mills Drammen de siste tre år (2018-2020), sett opp mot vilkår i tillatelsen fra 1986, viser at det har vært en sterk økning i både produksjon av påleggsvarer per dag og utslipp av KOF, BOF og fosfor. BOF-utslippet har i gjennomsnitt de tre siste årene lagt 330 % over det Mills Drammen har tillatelse til (døgnmiddelverdi mg/l). For døgnmiddelverdi mg/l KOF og Tot-P har det vært en økning på 50 % og 90 %.



De omsøkte utslippsmengdene angitt i tonn/år er ytterligere en økning fra dagens utslippsdata rapportert for 2018-2020. Mills Drammen søker om en årsproduksjon på maks 14 000 tonn/år. Dette er 50 % økning av faktisk produksjon i 2020 som er oppgitt til 9 300 tonn/år. Det vil si at omsøkte årlig utslippsmengder til kommunalt avløpsanlegg av KOF (132 %) og BOF (102 %) er forholdsvis betydelig større enn omsøkt økning i produksjonsrammer per døgn (50%), sett opp mot dagens produksjon.

For årlige utslipp av KOF søker Mills Drammen om maks 160 tonn/år, noe som er 132 % økning fra 69 tonn/år som ble rapportert sluppet ut i 2020. For fosforutslipp søker Mills Drammen om 1 tonn/år, dette utgjør 50 % økning fra fosformengdene som virksomheten rapporterte for 2020. For BOF søker Mills Drammen om maks utslipp av 103 tonn/år, som er 102 % økning fra 2020 der virksomheten har rapportert om utslipp av 51 tonn/år.

Solumstrand avløpsrensaneanlegg

Når vi sammenligner tilførte stoffbelastning inn til Solumstrand avløpsrensaneanlegg i 2020 med det som Mills Drammen søker om av utslippsgrenser, så utgjør den totale BOF-belastningen over året fra Mills Drammen 5 % av totalbelastningen over året til avløpsrensaneanlegget. Når vi ser på omsøkte variasjoner kg/dag for BOF over uken, så kan Mills Drammen belaste Solumstrand avløpsrensaneanlegg med mellom 16-31 % avhengig av om belastningen fra virksomheten treffer en lavperiode eller maksuke for total stoffbelastning inn til avløpsrensaneanlegget. Utslippene fra Mills Drammen vil tidvis utgjøre en stor andel av den totale stoffbelastningen inn til Solumstrand avløpsrensaneanlegg.

Statsforvalteren behandler årlig egenkontrollrapporter for Drammen kommune sitt avløpsnett og Solumstrand avløpsrensaneanlegg, og var på tilsyn ved Drammen kommunes avløpsanlegg Solumstrand og Muusøya med tilhørende avløpsnett den 22.-23.9.2019. Drammen kommune har flere avvik på avløpssektoren. Kommunen har store problemer med fremmedvann og overløpsutslipp på avløpsnettet som fører til Solumstrand avløpsrensaneanlegg. Fra rapporterte data for 2020 anslår vi at 15 % av kommunens avløpsvann forsvinner urensset i overløp på avløpsnettet før det når fram til Solumstrand avløpsrensaneanlegg. Andelen av urensset avløpsvann som går i overløp er trolig høyere enn det som kommer fram av innrapporterte tall og beregninger, da det er flere overløpsutslippspunkter som ikke registrerer mengder som går i overløp.

Vi ser en økende trend for tilførte mengder avløpsvann m³/år inn til Solumstrand avløpsrensaneanlegg. Overløpsutslipp fra avløpsrensaneanlegget har økt siden 2017. Avløpsrensaneanlegget mottar i dag mer stoffbelastning angitt i pe BOF₅ i maksuke enn det anlegget er oppgitt til å være dimensjonert til å ta imot og rense. Tilførte mengde fosfor har aldri vært så stor som i dag. Siden 2011 har fosformengden inn til Solumstrand avløpsrensaneanlegg økt med nesten 50 %. Tilførte mengder KOF og BOF₅ i tonn/år har fluktuert mye de siste ti år, også utslippsmengdene varierer. Ser vi nærmere på belastningene over året så finner vi at både innløps- og utløpskonsentrasjonene for stoffbelastning varierer stort. For eksempel så registrerer vi at innløpskonsentrasjonen for KOF varierer mellom 130 mg/l til 1 400 mg/l over 2020. Utløpskonsentrasjon for KOF varierer mellom 17 mg/l og 100 mg/l for 2020, og har vært målt opp til 280 mg/l i 2018 (prøvedato 20.3.2018 og 26.7.2018) og 410 mg/l i 2016 (prøvedato 7.6.2016). Solumstrand avløpsrensaneanlegg klarer i dag utslippskrav for fosfor, KOF og BOF₅.

Statsforvalteren vurderer at økte påslipp til avløpsnett og Solumstrand avløpsrensaneanlegg, både avløpsmengder (m³) og stoffbelastning, vil medføre økte mengder urensset avløpsvann i overløpsutslipp og at avløpsrensaneanlegget står i fare for å bli så sterkt overbelastet at anlegget ikke



lenger vil rense stabilt. Utslippene går til Drammensfjorden som er i dårlig tilstand (se avsnitt nedenfor om vurdering etter vannforskriften).

Vurdering av utslippsgrenser

Statsforvalteren vurderer at Mills Drammen sine utslipp til kommunalt nett vil påvirke ytre miljø negativt. Virksomheten er tett opp til produksjonsgrensene for å være omfattet av IED og bindende utslippsgrenser i BAT-konklusjoner for næringsmiddelindustri. Prosessavløpsvannet utgjør en stor påvirkning til kommunalt avløpsnett og Solumstrand avløpsrenseanlegg, som igjen påvirker Drammensfjorden. Vi ser derfor hen til øvre intervall i IED-kravene når vi vurderer utslippsgrenseverdier for utslipp til vann/ påslipp til kommunalt avløpsanlegg. BAT-konklusjonene for næringsmiddelindustri har grenseverdier for utslippskonsentrasjoner, døgnmiddel, av KOF, SS, Tot-N, Tot-P.

Drammen kommune har i lokal forskrift om påslipp av olje-, fettholdig og industrielt avløpsvann til offentlig avløpsnett,¹ stilt vilkår til avløpsvannets beskaffenhet med grenseverdier. Herunder er det satt grenseverdier for blant annet temperatur, pH, fett, KOF, BOF₅, suspendert stoff (SS), fosfor (Tot-P) og nitrogen (Tot-N). Vi mener det er riktig at Statsforvalteren ikke stiller lempeligere krav til utslipp som føres på kommunalt avløpsnett enn det som er angitt i Drammen kommunes lokale forskrift om påslipp.

Grenseverdier for Mills Drammen i påslippspunktet til Drammen kommunes avløpsanlegg er angitt i tillatelsen tabell 1 under punkt 3 utslipp til vann. Vi har stilt krav om maksimal påslipp 180 m³/døgn av prosessavløpsvann til kommunalt avløpsanlegg for å sikre en jevn tilførsel til Solumstrand avløpsrenseanlegg. Konsentrasjonsgrensene for komponentene KOF, SS, Tot P, fett, BOF₅, skal sikre både overholdelse av BAT AEL øvre intervall der vi har tatt med Solumstrand avløpsrenseanlegg sitt rensbidrag for hver av komponentene, samt sikre at Drammen kommunes lokale forskrift til påslipp overholdes. I fastsettelse av konsentrasjonsgrense for Tot N ser vi hen til grenseverdi i Drammen kommunes lokale forskrift, selv om dagens rensgrad ved Solumstrand avløpsrenseanlegg er på rundt 20 % nitrogenreduksjon, da vi forventer at Drammen kommune vil få vilkår om å innføre nitrogenrensing ved sine avløpsanlegg. Konsentrasjonsgrensene som er angitt i mg/l har midlingstid ett døgn, og det er vilkår om maks utslipp kg/døgn og kg/år. Ved å sette døgnrensninger mener vi at hensynet om stabile tilførsler til kommunens avløpsanlegg er sikret, og dette er også i samsvar med utslippskrav angitt i industriutslippsdirektivet. Vi har lagt til grunn 275 produksjonsdager i året ved bestemmelse av utslippsgrenser kg/år. Utslippsgrense for prosessavløpsmengde per døgn er basert på Mills Drammen sine gjennomsnitt utslippsmengder m³/døgn for 2020, og produksjon av 140 tonn råvarer per døgn, med tilsvarende avløpsstrøm per tonn.

Med bakgrunn i dagens tilstand til avløpsnett og Solumstrand avløpsrenseanlegg i Drammen kommune, og situasjonen i Drammensfjorden, kan ikke Statsforvalteren gi tillatelse til økning i påslipp til kommunalt avløpsnett eller rensanlegg. Vi mener at vilkårene for anlegget til Mills Drammen må strammes inn og ser hen til kommunens lokale forskrift om påslipp av olje-, fettholdig og industrielt avløpsvann til offentlig avløpsnett og til BAT-konklusjoner for næringsmiddelindustri.

Mills Drammen søker om å øke utslipp av prosessvann, som vil medføre ytterligere forurensning av resipient i tilknytning til avløpsnettet og Solumstrand rensanlegg. Drammen kommune og Solumstrand rensanlegg har store utfordringer med mye fremmedvann inn på avløpsnettet, noe

¹ [FOR-2020-12-15-3056 Forskrift om påslipp av olje-, fettholdig og industrielt avløpsvann til offentlig avløpsnett, Drammen kommune, Viken](#)



som medfører omfattende overløp på avløpsnett. Solumstrand renseanlegg har større tilførsler av organisk stoff enn det anlegget er oppgitt til å være dimensjonert for å motta og rense. Både tilførsler inn til renseanlegget og utslippsmengder fra renseanlegget varierer stort over året. Anlegget ligger tett opp til å være overbelastet med tanke på kapasitet, og tilførslene inn til avløpsrenseanlegget har vist en økende trend over flere år. Derfor vurderer vi risikoen til stor for at økte påslipp til Solumstrand renseanlegg vil medføre at anlegget ikke vil klare rensekravene og gi økte utslipp til Drammensfjorden.

Etter en helhetsvurdering av søknaden der Statsforvalteren har vurdert Mills Drammen sin belastning på det kommunale avløpsrenseanlegget med tilhørende avløpsnett, kan vi ikke se at det finnes vilkår som kan gjøre det forsvarlig å gi tillatelse til en økning i utslipp av prosessavløp til kommunalt avløpsnett og Solumstrand renseanlegg. Med bakgrunn i dagens drift og virksomhetens betydning lokalt gir Statsforvalteren tillatelse etter forurensningsloven til videre drift med en økt produksjonsramme, men med skjerpede utslippskrav. Statsforvalteren imøtekommer ikke en økning i påslipp til kommunalt avløpsanlegg slik situasjonen foreligger i dag. De forurensningsmessige ulempene en økning i utslipp av prosessavløp fra anlegget vil ha for ytre miljø, er av en slik størrelse at det dessverre ikke vil kunne oppveie de samfunnsmessige fordelene.

Vi mener at vilkår satt i tillatelsen punkt 3, tabell 1, er tilstrekkelig for å ivareta Drammensfjorden.

Vi forstår at strengere utslippsgrenser og at økt prosessutslipp ikke tillates, vil kunne føre til kostnader for virksomheten. På den andre siden vurderer vi at dette er noe virksomheten må regne med for å redusere egne utslipp. I den anledning minner vi også om at forurensning er i utgangspunktet forbudt, og til prinsippet om at forurenser betaler.

Av hensyn til muligheten for å kunne planlegge investeringer og hensynet til likebehandling med øvrig næringsmiddelindustri, gis det imidlertid tid til 1.1.2024 for når utslippsgrenseverdier for utslipp til vann trer i kraft. Frem til utslippskravene trer i kraft, har vi satt inn vilkår til utslippsgrenseverdier fra tidligere tillatelse av 1986, revidert 1989. Statsforvalteren har vært i dialog med Mills Drammen, og vi vet at virksomheten er i prosess med å finne løsninger på lokal rensing av prosessavløpsvann før påslipp til kommunalt avløpsanlegg.

På bakgrunn av ovennevnte vurderinger, mener vi at kravene som settes med hensyn til utslippsgrenseverdier, er forholdsmessige.

Utslipp til luft

Forbrenningsanlegget

Forbrenningsanlegg for rene brensler med innfyrt effekt høyere enn 1 MW er regulert i forurensningsforskriften kapittel 27.² Mills Drammen har et forbrenningsanlegg for olje på 0,3 MW. Så lenge forbrenningsanlegget for rene brensler ligger under 1 MW faller det utenfor regulering etter forurensningsforskriften kapittel 27, og vi ser derfor ikke behov til å regulere forbrenningsanlegget med vilkår i tillatelsen på nåværende tidspunkt.

Virksomheten har lagertank for fyringsolje som er en 27 000 liter tank. Vi viser til forurensningsforskriften kapittel 18 om tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

² F 01.06.2004 nr. 931 Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)



Statsforvalteren kan vurdere å sette strengere krav i utslippstillatelsen dersom miljøulempene fra forbrenningsanlegget blir større enn antatt.

Støv og lukt fra produksjon av næringsmiddel

Det forventes ikke at produksjon av næringsmiddel (pålegg, majones- og oljebaserte salater) skal medføre støv- og luktulempere av betydning for nærmiljøet.

Støy

Virksomheten har fått utarbeidet en konsekvensutredning for støy. Støykartleggingen ble utført av Rambøll og rapporten er datert 9.1.2019, denne ble vedlagt søknaden om tillatelse. Det er opplyst at rapporten er utarbeidet i samsvar med retningslinjer for støy beskrevet i arealdelen av Drammen kommune sin gjeldende kommunedelplan, og miljøverndepartementets retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2016. Rapporten konkluderer med at nåværende fabrikk, og planlagt utvidelse av denne, er virksomhet som ikke bidrar til utendørsstøy. Den vil dermed ikke bidra til endrede støyforhold ved nærliggende bebyggelse. Støysonekartene for sumstøy viser at det er mye støy på området i dag, og at det fortsatt vil være mye støy i fremtiden. Sumstøy inkluderer støy både fra vei og jernbane.

Statsforvalteren legger til grunn at Mills Drammen sin virksomhet vil bidra med noe støy til omgivelsene og setter grenseverdier for støy i tillatelsen i tråd med praksis for industrivirksomheter med begrenset støybidrag.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Det er ikke registrert funn av viktige naturtyper eller arter på selve tiltaksområdet i Miljødirektoratets database <https://kart.naturbase.no/>.

Det er registrert rik edelløvsskog rett nordøst for Mills Drammen i et lite dalsøkk kalt Ulvekula fra enden av Maria Feghts gate, Hedensrud. Lokaliteten anses som lokalt viktig. Her er det registrert arter av nasjonal forvaltningsinteresse, som sølvasal, alm, rognasal, ask og småsmelle.

Norbykollen rett ved er en lokal viktig lokalitet av gammel furuskog. Ved Dronningsletta, Kopervikdalen, rett øst for Mills Drammen er det registrert arter av nasjonal forvaltningsinteresse, som alm, ask og skrukkeøre. (Naturbase 12.5.2021).

Drammenselva-Holmen er registrert som et svært viktig deltaområde. Drammenselvas utløp er et av de mest artsrike fiskeområdene i landet. Det er registrert 42 fiskearter i Drammenselva og Drammensfjorden. Det er av nasjonal betydning å bevare fjordbassenget og de nedre deler av Drammenselva som beite-, reproduksjons- og oppvekstområde for fisk. Området Drammenselva-Holmen ligger i utløpet av Drammenselva, delt av en holme dannet av elveavsetninger. Holmen er bebyggt, og utfyllinger av steinmasser har utvidet holmen mot fjordsiden. (Naturbase 12.5.2021).

Utenfor Solumstrand avløpsrensaneanlegg er det registrert bløtbunnsområder og ålegrassamfunn med svært viktig og viktig verdi. Knive-Gorbu er et relativt stort område med gode forekomster av ålegress. Området er av viktig verdi. (ID BM00078108). I samme området Knive-Gorbu er det registrert svært viktig ålegrassamfunn med havgras utforming (ID BM00044890). Solumstranda er et ålegrassamfunn og er registrert som svært viktig. Solumstranda beskrives som et middels stor



pusleeng med tett til spredt vegetasjon av pusleplanter, og med stor forekomst av tette bestander av hjertetjønna. Ved Solumstrand er det registrert arter av nasjonal interesse, herunder korsevjeblom, dvergsvivaks, tyrkerdue og hettemåke. (Naturbase 12.5.2021).

Vi viser til vurderingene etter vannforskriften beskrevet under.

Søknaden og Statsforvalterens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Statsforvalteren anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på et best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad. Det er også gjort en vurdering ut fra den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for etter § 10. Statsforvalteren anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes i nevneverdig grad/ vil sikre at risikoen for negativ påvirkning på naturmangfoldet vil være akseptabel.

Statsforvalteren minner om at det er tiltakshaver som skal dekke kostnadene ved å unngå og begrense skade på naturmangfoldet jf. § 11 naturmangfoldloven. Virksomheten er også pliktig å benytte miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder jf. § 12 naturmangfoldloven.

Statsforvalteren mener derfor at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Vurdering etter vannforskriften

Mills Drammen søker om økte påslipp til kommunalt avløpsnett og Solumstrand avløpsrensaneanlegg. Renset avløpsvann fra Solumstrand avløpsrensaneanlegg slippes ut i Drammensfjorden indre (Vann-Nett ID 0101020801-C). Drammensfjorden indre har dårlig økologisk tilstand (høy presisjon) og dårlig kjemisk tilstand (middels presisjon). Det er blant annet den dårlige tilstanden for totalfosfor, nitrogen og bunnfauna (organisk belastning) som gir den dårlige økologiske tilstanden i resipienten.

Rapport for miljøovervåking av Indre Drammensfjord, datert 24.3.2017, angir at overgjødning er et økende problem for Drammensfjorden. Miljødirektoratets elvetilførselsprogram, som har pågått siden 1990 (og fulgt utviklingen i 10 store elver i Norge deriblant Drammenselva), har vist at tilførsler av næringsalter og partikler er signifikant økende (Skarbø m. fl. 2015). (Miljøovervåking av Indre Drammensfjord, sluttrapport for overvåking i 2014-2015, Norconsult 24.3.2017).

Resipientovervåking viser lave oksygenkonsentrasjoner tilsvarende svært dårlig tilstand på dyp større enn 50 meter som påvirker tilstandsklassifiseringen i negativ retning for Indre Drammensfjord. Gjennomsnittskonsentrasjoner av næringsstoffer i overflatevann i 2018, 2019 og 2020 viser moderat tilstand for total nitrogen og dårlig tilstand for nitritt/nitrat ved utslippspunktet ved Solumstrand avløpsrensaneanlegg. (Resipientovervåking Drammensfjorden 2020, Niras 12.2.2021). Ved Solumstrand, hvor man har prøvetatt for total nitrogen på flere dyp (2 m og 17 m) i perioden 2008-2015, ser man at konsentrasjonen av total nitrogen i vannprøven fra 2 m er omtrent lik som annet overflatevann i nærområdet, mens konsentrasjonen på 17 meter er mer enn dobbelt så høyt som konsentrasjonen i overflatevannet (2 m). Sammenliknes gjennomsnittskonsentrasjoner (2014+2015) fra 15 m vanddyb i midt i fjorden utenfor Solumstrand med gjennomsnittskonsentrasjoner på 17 m vanddyb utenfor Solumstrand avløpsrensaneanlegg er konsentrasjonen betydelig høyere i Solumstrand. Dette gir en indikasjon på at vannmassene under det ferske overflatelaget i Solumstrand er påvirket av avløpsvannet. (Miljøovervåking av Indre Drammensfjord, sluttrapport for overvåking i 2014-2015, Norconsult 24.3.2017).



Det er forhøyede konsentrasjoner av termotolerante koliforme bakterier (TKB) i og nær utløpet til Lierelva og Drammenselva, samt på stasjonene i Solumstrand. Forhøyede bakterier er en indikasjon på forurensning i form av utslipp av kloakk eller fersk husdyrgjødsel fra jordbuk/husdyrhold. Overvann ledes i egne ledninger til elvene, eller sammen med spillvann i felles avløpssystemer til rensesanleggene. Ved store nedbørsmengder vil kapasiteten til avløpsnettene kunne overskrides og fortynnet kloakk renne ut i elver, bekker eller direkte i fjorden. (Miljøovervåking av Indre Drammensfjord, sluttrapport for overvåking i 2014-2015, Norconsult 24.3.2017). Resipientovervåking Drammensfjorden 2020, Niras 12.2.2021, viser svært dårlig tilstand for TKB i prøvepunkt ved Solumstrand avløpsrenseanlegg i 2020 for overflatevann (0-5 m). Gjennomsnitt for perioden 2018-2020 angir en dårlig tilstand for TKB ved Solumstrand for overflatevann. Det ble også funnet svært forhøyede konsentrasjoner av TKB på 15 meters dyp ved Solumstrand.

Drammensfjorden er en del av Oslofjorden.. Miljøtilstanden til Ytre Oslofjord har blitt overvåket i regi av Fagrådet for Ytre Oslofjord siden 2001. Overvåking av Ytre Oslofjord 2019-2023, Årsrapport 2019, NIVA 15.9.2020, sier at utslipp fra befolkning (avløpsrenseanlegg) synes å ha hatt en liten økning for nitrogen de senere år. Rapporten oppsummerer blant annet med at de langsiktige trendene viser økende tilførsler av nitrogen og fosfor. Denne økningen kan generelt knyttes til økt vannføring i stor grad, men det er også betydelige mellomårslige forskjeller i tilførsler fra de enkelte kilder (avløp, industri og jordbruk) som er en del av bildet.

Rapport fra NIVA og Havforskningsinstituttet, Utredning av behovet for å redusere tilførselene av nitrogen til Ytre Oslofjord, utgitt 17.6.2021, viser at Drammensfjorden er betydelig påvirket av nitrogen og det er ingen positiv trend i utviklingen. Rapporten konkluderer med at negative miljøeffekter i Drammensfjorden er knyttet til svært høy tilførsel av nitrogen, og Drammensfjorden er ett av områdene som er betegnet som akutte eller alvorlige problemområder. Siden starten av 90-tallet har tilførsel av totalt nitrogen til Ytre Oslofjord fra rensede avløpsvann økt med omtrent 24 %, og økning i nitrogentilførselene må anses som et regionalt problem. Det må settes inn tiltak raskest mulig ved Drammensfjorden (som ett av flere nevnte områdene i rapporten) for å forsøke å snu den negative trenden. I Drammensfjorden ligger nitrat-tilstanden mellom «moderat» og «dårlig». Solumstrand avløpsrenseanlegg bidrar med 33 % (361 tonn total-N/år) av de samlede tilførselene til Drammensfjorden.

Vannforskriften § 4 sier at *«tilstanden i overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand»*. Statsforvalteren vurderer at det på bakgrunn av resipientens miljøtilstand, vil foreligge en vesentlig risiko for at deler av Drammensfjorden ikke vil kunne oppnå miljømålene om god økologisk og kjemisk tilstand om ikke belastning fra avløpsvann reduseres. Dersom det gis tillatelse til økt produksjonsramme til Mills Drammen med økt påslipp av prosessvann til kommunalt nett og Solumstrand avløpsrenseanlegg, er det stor risiko for at enda større mengder urensede avløpsvann og større utslippsmengder av organisk stoffbelastning (total fosfor, total nitrogen, KOF og BOF) fra avløpsrenseanlegget vil slippes ut i vannforekomsten. Statsforvalteren vurderer derfor at økning i påslipp av prosessvann fra Mills Drammen ikke er forenlig med målet om god økologisk og kjemisk tilstand etter vannforskriftens krav.



Samfunnsmessige hensyn

Reguleringsplanen for Lierelva industriområde ble vedtatt 21.10.1987. Området er regulert til næring/industri. Det foreligger også en detaljregulering for Holmestrandveien 72-98, plan ID 418 vedtatt 3.9.2019. Mills Drammen vurderes å være i tråd med gjeldende plan for området.

Statsforvalteren er svært positiv til selve virksomheten da Mills Drammen er en samfunnsnyttig industrivirksomhet med produksjon av næringsmiddel og som medfører arbeidsplasser i regionen. Det er et nasjonalt mål om å øke næringsmiddelproduksjonen i Norge, og Mills Drammen er med å bidra til dette.

Konklusjon

Statsforvalteren gir Mills Drammen tillatelse etter forurensningsloven til videre drift med en økt produksjonsramme, men med skjerpede utslippskrav til prosessavløp.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Tiltak	Frist	Henvvisning til vilkår
Utslipp av prosessavløpsvann til kommunalt avløpsanlegg. Utslippsgrensene for KOF, SS, Tot N, Tot P, fett, BOF ₅ i tabell 1: Grenseverdier for utslipp av komponenter i virksomhetens prosessavløp, med krav om målinger	1.1.2024	3.1
Utslippsgrenser fra den tidligere tillatelsen gitt 6.11.1986, skal følges fram til 1.1.2024 når nye utslippsgrenser trer i kraft. Tabell 2	Gjeldende fram til 1.1.2024	3.1

Vedtak om tillatelse

Statsforvalteren gir Mills AS avdeling Drammen tillatelse til produksjon av pålegg, majones- og oljebaserte salater, med en produksjonsramme på inntil 14 000 tonn/år, og inntil 140 tonn/dag, ved Holmestrandveien 72 og 112/343 m.fl. i Drammen kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven § 11. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov.

Tillatelsen gitt dato 6.11.1986, endret 7.8.1989, tillatelsesnr. 1986.0002.T oppheves med hjemmel i forurensningsloven § 18 tredje ledd.

Statsforvalteren har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført. Dette gjelder også eventuelle fristutsettelse.



At forurensningen er tillatt, utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel om gebyr den 22.9.2020. Vi varslet sats 3 som i 2020 utgjorde kr 166 500,-.

Statsforvalteren vedtar at forurensningsforskriftens § 39-4 sats 3 kommer til anvendelse i denne saken. Siden det den vesentlige delen av saksbehandlingen er gjort i 2021, vil satsene for 2021 (kr 169 100,-) gjelde, jf. forurensningsforskriften § 39-3 tredje ledd. Mills AS avdeling Drammen skal betale kr 169 100,- for Statsforvalterens arbeid med tillatelsen. Hjemmel for vedtaket er forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstilling av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Klageadgang

Vedtaket, herunder plasseringen i gebyrklasse, kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram, eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Høringsparter har blitt informert om vedtaket via eget brev som viser til Statsforvalterens hjemmeside.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
avdelingsdirektør
Klima- og miljøvernavdelingen

Kari Skogen
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent



Vedlegg:

1 Mills AS avdeling Drammen - Tillatelse med vilkår

Kopi til:

Mills AS avd. Drammen v/Lars Chr. Hilden

Drammen kommune

Postboks 7500 3008

DRAMMEN



Tillatelse etter forurensningsloven til produksjon av pålegg, majones- og oljebaserte salater for Mills AS avdeling Drammen

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. § 16. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 5 til og med side 18. Dette tillatelsesdokumentet erstatter tidligere tillatelsesdokumenter.

Hvis virksomheten ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra industrivirksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må virksomheten i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende en redegjørelse for industrivirksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Informasjon fra enhetsregisteret om den ansvarlige og underenheten:

Navn på juridisk enhet: MILLS AS
Organisasjonsnummer til juridisk enhet: 916987110
Navn på underenhet: MILLS AS AVD DRAMMEN
Organisasjonsnummer til underenhet: 974076640
Postadresse til underenhet: Postboks 698, 3003 DRAMMEN

Informasjon om virksomheten fra forurensningsmyndighetens database:

Anleggsnavn: MILLS AS AVD DRAMMEN	
Anleggsnr og anleggsaktivitet:	3005.0078.01 – næringsmiddelindustri, unntatt fiskeforedling
Kommune: Drammen	Fylke: Viken
Lokalisering (UTM): sone 33, øst: 231824 nord: 6630345	
Lokalisering, adresse og gbnr.: Holmestrandsveien 72, 3036 DRAMMEN, gbnr. 112-343/344/403/610/732/733	
Hovedkategori IED*: -	
IED-kode: -	

* IED (industriutslippsdirektivet) er gjennomført i norsk rett ved forurensningsforskriften av 1. juni 2004 nr. 931, kap. 36.

Tillatelsesnummer: 2021.1052.T

Tillatelse første gang gitt: 6.11.1986	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: 25.11.2021	Tillatelse sist endret: -
Gunhild Dalaker Tuseth avdelingsdirektør		Kari Skogen seksjonssjef

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	saksbeh. og saksnr.	Beskrivelse av endring
00.			Opprinnelig tillatelse gitt 6.11.1986. (tillatelsesnr. 1986.0002.T) , med endring av 7.8.1989
00.		2019/3811-23 (ANEST)	Ny tillatelse gitt til eksisterende anlegg, tillatelsesnr. 2021.1052.T. Tillatelsen erstatter tillatelse gitt 6.11.1986 (tillatelsesnr. 1986.0002.T)

Innhold

1	Tillatelsens ramme	5
1.1	Tillatelsen omfatter	5
1.2	Utforming av anlegget	5
2	Generelle vilkår	5
2.1	Utslippsbegrensninger.....	5
2.2	Plikt til å overholde grenseverdier	5
2.3	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	5
2.4	Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt.....	6
2.5	Plikt til forebyggende vedlikehold	6
2.6	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	6
2.7	Internkontroll	6
3	Utslipp til vann	7
3.1	Utslippsbegrensninger.....	7
3.1.1	Utslipp fra punktkilder	7
3.1.2	Diffuse utslipp.....	8
3.1.3	Utslipsreducerende tiltak.....	8
3.2	Kjølevann	8
3.3	Sanitæravløpsvann.....	8
4	Utslipp til luft.....	8
4.1	Diffuse utslipp.....	8
4.2	Lukt.....	8
5	Støy.....	9
6	Nærmiljøtiltak	9
6.1	Oppfølging av nærmiljøulemper	9
7	Grunnforurensning og forurensede sedimenter	9
8	Kjemikalier.....	10
9	Energi.....	10
9.1	Energiledelse.....	10
9.2	Utnyttelse av overskuddsenergi	11
9.3	Spesifikt energiforbruk	11
10	Egenprodusert avfall	11
10.1	Generelle krav.....	11
10.2	Håndtering av avfall	12

11	Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten.....	12
11.1	Kartlegging av utslipp	12
11.2	Utslippskontroll	12
11.3	Kvalitetssikring av målingene	13
11.4	Program for utslippskontroll	13
11.5	Rapportering til forurensningsmyndigheten	14
12	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	14
12.1	Miljørisikoanalyse.....	14
12.2	Forebyggende tiltak	14
12.3	Beredskapsanalyse	15
12.4	Beredskapsplan	15
12.5	Beredskapsetablering.....	15
12.6	Øving av beredskap	15
12.7	Varsling av akutt forurensning	15
13	Undersøkelser og utredninger.....	16
13.1	Utarbeidelse av program for utslippskontroll	16
14	Eierskifte, omdanning m.v.....	16
15	Nedleggelse.....	16
16	Tilsyn	17
	Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.....	18

1 Tillatelsens ramme

1.1 Tillatelsen omfatter

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av pålegg, majones- og oljebaserte salater. Tillatelsen gjelder for en årlig produksjon av inntil 14 000 tonn/år, og inntil 140 tonn/dag. Maksimal andel animalsk råvare er 7,1 %.

1.2 Utforming av anlegget

Alle arealer hvor det kan være fare for avrenning av helse- og miljøskadelige stoffer skal ha tett ugjennomtrengelig dekke.

Oppdaterte tegninger som viser ledningsnett, kummer, renseinnretninger, utslippspunkter, prøvetakingspunkter og lignende, skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

Anlegget skal være skjermet for skjemmende innsyn fra boliger og offentlig vei.

Alle bygninger, gjerder og lignende skal utformes etter gjeldende lovverk og reguleringsbestemmelser, og eventuelt andre planbestemmelser.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra industrivirksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens punkt 3 til 13. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes punkt 3 til 13.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type industrivirksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra industrivirksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige

kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i punkt 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillende prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jfr. punkt 2.3.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal virksomheten gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare.

2.7 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin industrivirksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold.

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

3.1.1 Utslipp fra punktkilder

Virksomheten skal føre sitt prosessavløp inn på kommunalt avløpsanlegg med utslipp i Drammensfjorden i henhold til de krav som kommunen stiller for påslippet². Endring av utslippskrav eller utslippssted i tillatelsen til det kommunale avløpsanlegget, kan medføre at forurensningsmyndigheten stiller nye krav for prosessavløpet.

Alt prosessavløp skal føres til virksomhetens renseanlegg og videre til prøvetakingspunkt før påslipp til kommunalt avløpsanlegg med utslipp til Drammensfjorden. Prosessavløp i påslippspunktet skal overholde grenseverdier satt i tabell 1. Frem til utslippsgrensene for KOF, SS, Tot N, Tot P, fett, BOF₅ i tabell 1 trer i kraft fra og med 1.1.2024, gjelder utslippsgrensene i tabell 2.

Tabell 1 Grenseverdier for utslipp av komponenter i virksomhetens prosessavløp, med krav om målinger jf. punkt 11.2

Komponent	Utslippsgrensener				Gjelder fra
	Konsentrasjon* mg/l (midlingstid 1 døgn)	Døgnmengde kg/døgn	Årsmengde kg/år	Maksimal verdi Måles kontinuerlig	
KOF	600	108	29 700		1.1.2024
SS	200	36	9 900		1.1.2024
Tot N	60	10,8	2 970		1.1.2024
Tot P	10	1,8	495		1.1.2024
Fett	50	9	2 475		1.1.2024
BOF ₅	300	54	14 850		1.1.2024
pH				5,5-8,5	Dags dato
Temperatur				30 °C	Dags dato
Prosessavløps mengde				180 m ³ /døgn	Dags dato

* Grenseverdiene gjelder ikke ved opp- og nedkjøring, lekkasjer, funksjonsfeil på anlegget, plutselig driftsstans eller ved nedleggelse av industrivirksomheten, forutsatt at pliktene til å redusere forurensning så langt som mulig (punkt 2.3), forebyggende vedlikehold (punkt 2.5) og tiltakspunkt (punkt 2.6) er overholdt.

Konsentrasjonsgrensener gjelder for ufortynnet avløpsvann.

² jf. forurensningsforskriftens kapittel 15A om påslipp

Tabell 2 Utslippsgrenser fra den tidligere tillatelsen fra 1986, gjeldende fram til 1.1.2024

Komponent	Utslippsgrense konsentrasjon mg/l	Utslippsgrense døgnmengde kg/døgn
KOF	5 000	800
Tot P	20	3,5
BOF	2 000	350
Fett	150	-

3.1.2 Diffuse utslipp

Virksomheten skal ikke ha diffuse utslipp til vann.

3.1.3 Utslippsreducerende tiltak

Avrenning av overflatevann fra industrivirksomhetens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet med utslipp til kommunalt spillvannsnett.

3.2 Kjølevann

Virksomheten skal ikke ha utslipp av kjølevann.

3.3 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra virksomheten.

4 Utslipp til luft

4.1 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp til luft som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

4.2 Lukt

Eventuelle klager på lukt skal håndteres i tråd med virksomhetens system for internkontroll. Ved behov skal det gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i *Miljødirektoratets veileder [TA 3019/2013](#) Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven.*

Dersom luktulemper oppstår, kan Statsforvalteren kreve at det gjennomføres luktmålinger sammenstilt med beregninger av spredning og påvirkning ved nærmeste nabo. Relevante tiltak for å redusere luktbelastningen må eventuelt utredes og iverksettes.

5 Støy

Industrivirksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

Tabell 3 Grenseverdier for støy

Dag (kl. 07-19)	Kveld (kl. 19-23)	Lørdag (kl. 07-23)	Søn-/helligdager (kl. 07-23)	Natt (kl. 23-07)	Natt (kl. 23-07)
$L_{pAeq12h}$	$L_{pAekv4h}$	$L_{pAekv16h}$	$L_{pAekv16h}$	$L_{pAekv8h}$	L_{AFmax}
50 db(A)	45 dB(A)	45 db(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	50 dB(A)

L_{pAeqT} er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

L_{AFmax} , som er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomhetens industrivirksomhet, inkludert intern transport på industrivirksomhetsområdet samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra industrivirksomhetsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

6 Nærmiljøtiltak

6.1 Oppfølging av nærmiljøulemper

Virksomheten skal utarbeide driftsrutiner som sikrer at nærmiljøulempene som følge av industrivirksomheten reduseres til et minimum. Dette forutsetter blant annet at virksomheten foretar en systematisk oppfølging av klager på nærmiljøulemper, som for eksempel forsøpling, støy, støv, lukt, mv. Systematisk oppfølging av klager innebærer blant annet at virksomheten vurderer hensiktsmessigheten ved egne driftsrutiner og behov for eventuelle endringer, samt behov for akutte tiltak.

7 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Industrivirksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Virksomheten plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Virksomheten plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal

overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Virksomheten skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på industrivirksomhetsområdet og forurensete sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2³, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

8 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i industrivirksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal virksomheten dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikaliens helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁴

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁵ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

9 Energi

9.1 Energiledelse

Virksomheten skal ha et system for energiledelse i industrivirksomheten for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i virksomhetens

⁴ jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

⁵ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

internkontroll, jf. vilkår 2.7. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

Systemet skal være tilgjengelig for forurensningsmyndigheten.

9.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Virksomheten skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Virksomheten skal også gjennom tiltak på eget industrivirksomhetsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

9.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. punkt 11.5.

10 Egenprodusert avfall

10.1 Generelle krav

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av industrivirksomheten. For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i industrivirksomheten, skal primært søkes ombrukt i industrivirksomhetens produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte.

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.⁶

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

⁶ Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr 931.

10.2 Håndtering av avfall

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører forurensende avrenning til grunn eller overflatevann. Sjenerende støving skal unngås. Farlig avfall skal håndteres i henhold til avfallsforskriften kapittel 11.

I tillegg gjelder følgende:

- a. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 2.7 *Internkontroll* og 12 *Beredskap*.
- b. Virksomheten skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret.
- c. Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- d. Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
- e. Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke⁷ med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse

For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18.

11 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

11.1 Kartlegging av utslipp

Virksomheten plikter systematisk å kartlegge industrivirksomhetens utslipp til luft, grunn og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Virksomheten skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 11.2).

11.2 Utslippskontroll

Virksomheten skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning. Målinger skal utføres slik at de blir representative for industrivirksomhetens faktiske utslipp og skal minst omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tabell 1 under punkt 3.1 i tillatelsen
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

⁷ Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper.

Virksomheten skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

For utslipp av komponenter som er regulert i tabell 1 i punkt 3.1 skal virksomheten årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til punkt 11.5.

11.3 Kvalitetssikring av målingene

Virksomheten er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Virksomheten kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Virksomheten må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for industrivirksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når virksomheten selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr

11.4 Program for utslippskontroll

Virksomheten skal ha et program for utslippskontroll (måleprogram) som inngår i virksomhetens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal virksomheten redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 11.1, første avsnitt), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 11.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 11.3).

Måleprogrammet skal inneholde:

- en redegjørelse for industrivirksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)

- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Måleprogrammet skal holdes oppdatert.

11.5 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Virksomheten skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet produksjonsmengder, avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til virksomhetenes egenrapportering, se www.miljodirektoratet.no.

Dersom industrivirksomheten har hatt høyere utslipp enn korttidsgrensene, og virksomheten vil hevde at dette skyldes situasjoner som nevnt i note til tabell under punkt 3.1, må virksomheten redegjøre nærmere for årsakene.

12 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

12.1 Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin industrivirksomhet, i tråd med internkontrollforskriften jf. 2.7. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal også kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal i tillegg også omfatte alle forhold ved industrivirksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- eller miljøskader inne på industrivirksomhetens område eller utenfor. Ved endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom etc og fremtidige klimaendringer. Fare for utslipp til ytre miljø ved brann på anlegget, inkludert utslipp av slokkevann, skal inkluderes i miljørisikoanalysen.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

12.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere miljørisikoen. Dette gjelder

både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

12.3 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal virksomheten utarbeide en beredskapsanalyse for den eventuelle restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som er identifisert i miljørisikoanalysen skal virksomheten utarbeide og begrunne

- a. organisering av beredskapen
- b. nødvendig beredskapsutstyr
- c. nødvendig mannskap
- d. responstid

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

12.4 Beredskapsplan

Miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av virksomhetens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

12.5 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsplanen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

12.6 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst en gang per år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

12.7 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift⁸. Virksomheten skal også så snart som mulig underrette forurensningsmyndigheten i slike tilfeller, (sfovpost@statsforvalteren.no).

13 Undersøkelser og utredninger

13.1 Utarbeidelse av program for utslippskontroll

Virksomheten skal utarbeide måleprogram for kontroll med utslipp av rapporteringspliktige komponenter, og være tilgjengelig ved tilsyn og på forespørsel sendes forurensningsmyndigheten.

14 Eierskifte, omdanning m.v.

Hvis industrivirksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

15 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en industrivirksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren i rimelig tid på forhånd gi melding til forurensningsmyndigheten, samt gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger.

Forurensningsmyndigheten kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Forurensningsmyndigheten kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil forurensningsmyndigheten etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁹. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en industrivirksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen. En tiltaksplan som viser hvilke tiltak som er nødvendige

⁸ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

⁹ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

for å sikre dette, samt en fremdriftsplan for arbeidet, skal sendes Statsforvalteren senest 3 måneder før nedleggelse.

Dersom industrivirksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til forurensningsmyndigheten i god tid før start er planlagt.

16 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

Vedlegg 1 – Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i punkt 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktaborbromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2` ,6,6` -tetrabromo-4,4` isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloreten	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorbenzen	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP

2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol
---------------------------	-----------

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl. salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
--	-----

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A	BPA
-------------------	-----

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350
